

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΥΠΙΔΗΣ
«Πρωταθλητής καταδύσεων»
 Διηγήματα
 Εκδόσεις «Νεφέλη» 1991

Ο συγγραφέας δεν επιθυμεί να «εξηγήσει» μια ιδιότητα της φύσης τόσο καθοριστική και ακρογωνιαία, απλώς καταγράφει περιπτώσεις θανάτου ή θανατικής - λόγω ειδικών συνθηκών - καταδίκης...

Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Περιήγηση θανάτου

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΥΠΙΔΗΣ
Πρωταθλητής καταδύσεων

Εκδόσεις Νεφέλη

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ή η κατάσταση θανάτου είναι θέματα σαφώς δοκιμασμένα στον πεζό λόγο, είναι εμπνεύσεις μιας κρίσης που δίνει στη ζωή την τελευταία της έννοια, είναι σημασιολογική ερμηνεία ενός φαινομένου το οποίο προσδιορίζει ένα διαχωρισμό που είναι κάτι σαν φυσική κατάληξη. Απ' αυτή την οπτική γωνία κοιτώντας τα πράγματα, οτιδήποτε έχει σχέση με νεκρική σιγή ίσως και να μην μπορεί να προσδώσει, στη φιλοσοφία έστω αυτού του πράγματος τίποτα το καινούριο. Κι όμως, συχνά πυκνά, συναντάμε στην πεζογραφία αλλά και στα άλλα είδη του λόγου και της τέχνης σημαντικές νέες εκδοχές, απόρροιες του σύγχρονου παγκόσμιου πολιτισμού και των εκφάνσεων που αυτός επιφέρει στη σκέψη, με τις διάφορες μεταλλαγές του. Έτσι ώστε και ο θάνατος να ξεφεύγει απ' τη στενή υπερβατική του υπόσταση, να γίνεται αντιληπτός ακόμη κι όταν υπάρχει με την ευρεία έννοια του όρου ζωή, με δυο λόγια να γίνεται στα χέρια των ανθρώπων του γράφειν ένα υλικό απ' το οποίο να μπορεί κανείς ν' αντλήσει μια σειρά διαφορετικών εικόνων και μια αλυσιδα πολιτικοκοινωνικών ερεθισμάτων. Γι' αυτό το πρώτο βιβλίο του περισσότερο γνωστού ως σκηνοθέτη **Γιώργου Καρυπίδη** έχει και μοναδικό ενδιαφέρον αλλά και συναρπαστικό στήσιμο, αφού παρουσιάζεται ως μια νέα διάσταση στο πολυσυζητημένο και ανεμώμενο θανατικό τοπίο.

Βέβαια, ο συγγραφέας **Γιώργος Καρυπίδης** δεν επιθυμεί σε καμιά περίπτωση να «εξηγήσει» μια ιδιότητα της φύσης τόσο καθοριστική και ακρογωνιαία - απλώς καταγράφει περιπτώσεις θανάτου ή θανατικής - λόγω ειδικών συνθηκών - καταδίκης, χρησιμοποιώντας όλα τα στοιχεία και τα εφόδια που μας άφησαν παρακαταθήκη οι προηγούμενες γενιές πεζογράφων αλλά και ποιητών, προσαρμοσμένα σε μια σύγχρονη κλίμακα. Μ' άλλα λόγια, αρχίζοντας απ' την αυτοκτονία, τη βίαιη δηλαδή πράξη

αποκοπής απ' το ζωτικό χώρο, προχωρώντας στην αδημονία για ζήση ανθρώπων που έχουν πια περάσει το κατώφλι, συνεχίζοντας με μια επίδοση τραγικής μοίρας για αρρώστους που βλέπουν να πεθαίνουν πρώτα τα παιδιά τους και μετά οι ίδιοι στο θάλαμο κάποιου νοσοκομείου, καταστρώνοντας ένα θάνατο - παραμύθι και τέλος διηγούμενος το μοιραίο για πολύ δικό του άνθρωπο - συγκεκριμένα τον πατέρα του - **καλύπτει ένα ευρύ φάσμα πραγματικών μορφών θανάτου**, που στις μέρες μας έχουν μια μεγάλη δυναμική, που γκρεμίζουν τοίχους διαμερισμάτων και γίνονται δημόσια υπόθεση, έστω κι αν υπάρχουν πάντα οι αθεράπευτοι θεατές. Μ' αυτή

την πολύ καθοριστική, από άποψη ύφους, θεματολογία κλείνει το πρώτο μέρος του βιβλίου «Πρωταθλητής καταδύσεων» και συνάμα ανοίγει τις πόρτες για να δούμε το «τέλος» μέσα στις δαγκάνες του σύγχρονου κοινωνικού, πολιτικού και πολιτιστικού γίγνεσθαι.

Το δεύτερο, λοιπόν, μέρος του έργου είναι μια διαρκής περιήγηση **θανατικών παραμέτρων**, έτσι που, καθώς διαφοροποιείται απ' τον πραγματικό θάνατο, να προσδίδει νέο ενδιαφέρον, νέα αισιόδοξη ματιά για το μέλλον της ανθρωπότητας, με λίγα λόγια μια εντελώς σπάνια πεζογραφική προσέγγιση των σύγχρονων παγκόσμιων προβλημάτων, που μέ-

σα τους κρύβουν μια μεγάλη δόση νεκρικού - όχι από άποψη κίνησης αλλά από άποψη δημιουργίας - απολογητικού τοπίου. Σ' αυτό το κομμάτι του βιβλίου που είναι και το μεγαλύτερο, ο συγγραφέας Γ.Κ. εισχωρεί βαθιά στον ψυχισμό στην κοινωνική συνείδηση, στην ατομική συμπεριφορά κατοίκων διαφόρων κρατών της υφελίου, για να κάνει φανερή τη θανατερή μυρωδιά που εκπέμπουν. Σύμφωνα, λοιπόν, με τη φιλοσοφική αλλά και πεζογραφική θέση και κατάθεση του συγγραφέα, στη συγκεκριμένη ιστορική φάση η ανθρωπότητα περικλείει σε κάθε της, φυσιολογική ή αφύσικη, ενέργεια σε κάθε της κοινωνικό παλμό, ένα θάνατο, που αν και δεν έχει τη σιγή ενός απέραντου νεκροταφείου, ωστόσο δεν προδιαγράφει κανενός είδους αποτοξίνωση απ' την οδυνηρή, θανατική δυσοσμία. Η μαύρη - μια και πολλές φορές εκφραζόμαστε με χρώματα - αυτή λογοτεχνική διήγηση, που ξεκινάει από σύνθετα και περίπλοκα ατομικοκοινωνικά φαινόμενα όσο και από μικρά ερεθίσματα, είναι μια ξεχωριστή γότα στον σύγχρονο λογοτεχνικό κυκλώνα ιδεών, που γίνεται αμέσως κτήμα του αναγνώστη, ακόμη κι όταν η καθημερινή μιζέρια και γκρίνια για ό,τι ενοχλεί τις αισθήσεις μας αποτελεί φαινόμενο πραγματικής παρακμής.

Το «Πρωταθλητής καταδύσεων» είναι σίγουρα ένα βιβλίο που συνεχίζει, με τη δική του σφραγίδα, τη μεγάλη, από άποψη υπαρξιακής ανάλυσης, σειρά έργων που διερεύνθησαν και λογοτεχνικά το θέμα. Παρ' όλα αυτά ο αναγνώστης ολοκληρώνοντας τις σελίδες του, μένει με την αίσθηση ότι ο θάνατος είναι σαφώς πιο βίαιος στη διάρκεια μιας αποτρόπαιας βίωσης, παρά όταν εμφανίζεται - απρόσμενα ή εννόητα - ως ένα τέλος που σε καμιά περίπτωση δεν εξηγεί ή τουλάχιστον δεν υποβάλλει την ερώτηση για το τι είναι ο κύκλος της ζωής.